
Het optreden van Anastasia zorgde voor kippenvel. (Foto's: Micle de Greef)

‘Ik voel me eigenlijk nergens meer veilig’

4 mei, 22:55 Algemeen

GELDROP-MIERLO – “Ik voel me eigenlijk nergens meer veilig.” Het was een van de zinnen die Elena Kulahina sprak tijdens de Dodenherdenking in Geldrop-Mierlo. Een zin die veel indruk maakte. Zoals de hele toespraak van de van oorsprong Oekraïense indruk maakte.

door Martin de Bruijne

De Dodenherdenking op het Brits Ereveld in Mierlo maakte diepe indruk op de vele aanwezigen. Misschien wel extra veel vanwege het besef dat vrijheid nooit vanzelfsprekend is. “De oorlog in mijn geboorteland heeft me diep geraakt. Het gevoel van machteloos zijn is verschrikkelijk”, maakte Elena Kulahina duidelijk. Het was een bijeenkomst om, meer nog dan in andere jaren, stil van te worden. Dat wij leven in vrijheid is een groot goed. Elena verwoordde het zo: “elke dag wakker worden door de wekker en niet door het luchtalarm.” De emotie in haar stem was voelbaar voor de vele aanwezigen.

De Oekraïense vierde Kerst nog in haar vaderland. Haar Oekraïne van voor 24 februari is er niet meer. Ze ziet nu de mensen in Oekraïne lijden en strijden. Ook burgemeester Jos van Bree legde een link tussen de Tweede Wereldoorlog en de oorlog in Oekraïne. “We hebben 77 jaar gedacht dat dit ons nooit meer zou overkomen”, aldus Van Bree. “De oorlog is voor het eerst in lange tijd weer dicht bij huis.” Vrijheid is een werkwoord, iets waar we constant aan moeten blijven werken. Van Bree: “de inwoners van Oekraïne voelden zich veilig. Hun wereld leek heel erg op de onze.” We voelen de behoefte om de inwoners van Oekraïne te helpen en tegelijkertijd voelen we ons machteloos.

“Laten we onze vrijheid koesteren, alle dagen van het jaar”, gaf de burgemeester aan. Persoonlijke verhalen

raken ons, maken ons bewust hoe kwetsbaar onze vrijheid is. De elfjarige Anastasia Repetylo zong een Oekraïens lied. Vol overgave. Het overgrote deel van de aanwezigen begreep waarschijnlijk geen woord van wat Anastasia zong, maar indrukwekkend en vooral ontroerend was het. Dat bleek wel na afloop van haar optreden waar veel mensen kippenvel van kregen. De organisatie had vooraf verzocht tijdens de toespraken en optredens niet te applaudisseren. Dat verzoek hield, met instemming van de organisatie, geen stand na het ontroerende lied van Anastasia. Helemaal stil was het wel om acht uur. Twee minuten was er niets anders te horen dan wat gefluit van vogels.
Indrukwekkend was ook het gedicht dat Jessie Naus, voorleeskampioen van Mierlo, voordroeg. Zij had het over verbondenheid en liefde. "Liefde is elkaar steunen. Liefde is zien wat er zichtbaar is", vertelde Jessie.
Pastoor Van der Maazen hield een toespraak waarin Titus Brandsma naar voren kwam. Pater Brandsma verzette zich in de Tweede Wereldoorlog tegen het nazisme, werd in 1942 gearresteerd door de Duitse bezetter en later in Dachau vermoord. Paus Franciscus zal pater karmeliet Titus Brandsma op 15 mei heilig verklaren. Brandsma streed volgens pastoor Van der Maazen onder meer voor persvrijheid. Dat wij in vrijheid leven is bijzonder, benadrukte Van der Maazen. "Vrede, vrijheid en democratie zijn kwetsbaar", maakte de pastoor duidelijk.

reageer als eerste

Uit de krant

Herdenken is van cruciaal belang, maar wordt uitgebuit voor politieke doeleinden

Wegpoetsers van onze nationale geschiedenis 4 en 5 mei Comité

Het is bijna weer zover dat de burgemeester van Geldrop-Mierlo op het Brits Ereveld aan de Geldropseweg volgens het strak schema van de politiek gekaapte linkse wegpoetsers van onze nationale geschiedenis Comité 4 en 5 mei, daar zijn jaarlijkse toespraak zal houden en de krans leggen. Met de rug naar de plek waar in het verleden Philips met Huub Van Doorne belangrijke lucratieve deals beklonken met het Derde Rijk: restaurant "Lido" 500 meter vanaf het de Oorlogsbegraafplaats. Over collaborateurs die het Derde Rijk hielpen wil men liever niets meer weten om op die manier de echte geschiedenis weg te poetsen met verhalen over mensen van het verzet die standvastig trouw aan Nederland bleven.

In een kast op het ministerie van justitie stond nog zo'n 1,6 meter archiefmateriaal. De jurist Joggle Meihuizen dook er in en ontdekte dat er gevoelig materiaal was achtergehouden. Het bedrijfsleven werkte op grote schaal samen met de Duitse bezetter. En na de oorlog leek er geen haan naar te kraaien, de elite hield elkaar de hand boven het hoofd. Meihuizen schreef er een dik boek over.

Trouw

door Jan Bezemer

29 juni 2006

Boek:

Auteur: J. Meihuizen

Uitgeverij Boom

Nederlands

Paperback

9789053529607

Druk: 1

november 2003

848 pagina's

(samenvatting / review: IFUD of Human Rights)

Toespraak Gerdi Verbeet

Nationaal Comité 4 en 5 mei

Welkomstwoord bij de bijeenkomst met lokale organisatoren in het kader van 75 jaar vrijheid in Fort Voordorp te Groenekan, 24 november 2018

Beste gasten, vrienden van vrede en vrijheid,

Wat een fantastische opkomst! Ik vind het echt geweldig om te zien dat er zoveel mensen zijn die zich betrokken voelen bij het levend, relevant en actueel houden van de herinnering aan de Tweede Wereldoorlog. Vandaag is een bijzondere dag. We brengen een programma zoals velen van u dat van ons gewend zijn. Maar - zoals u ook om u heen kunt zien - doen we daar vandaag een paar schepjes bovenop. En dat moet ook wel, want er wacht ons een bijzondere uitdaging: de organisatie van de herdenking van het einde van de Tweede Wereldoorlog 75 jaar geleden en de viering van vijfenzeventig jaar vrijheid.

Het Nationaal Comité organiseert de bijeenkomst dit keer niet alleen. Vandaag doen we dat met tal van belangrijke partners. Partners die er samen met u voor gaan zorgen dat we een betekenisvolle herdenking en viering van vijfenzeventig jaar vrijheid kunnen organiseren. Een betekenisvolle herdenking voor iedereen. Jong en oud. Of ze nu in een dorp wonen of in de grote stad, in Zuid of Noord. En dus ook voor al die landgenoten voor wie de Tweede Wereldoorlog niet vanzelfsprekend deel uitmaakt van hun familiegeschiedenis, geen deel is van het ‘familiegeheugen’ omdat de wortels van de familie elders liggen.

U maakt in het ochtendprogramma kennis met al onze partners. En in het middagprogramma maakt u vooral ook kennis met elkaar. Dat doen we tijdens een gezamenlijke Vrijheidsmaaltijd, waarvan ik hoop dat die in 2019 en 2020 door heel het land gehouden worden. Wij nodigen u uit om aan tafel met elkaar te spreken over de waarden van onze vrije democratische rechtsstaat en over de verantwoordelijkheid die we met z'n allen dragen om die rechtsstaat over te dragen aan volgende generaties. En daarna kunt u tijdens de werksessies hele praktische informatie opdoen die nodig is bij het organiseren van al die activiteiten die we met elkaar voor ogen hebben.

Onze staatssecretaris van VWS, Paul Blokhuis, zal straks namens het kabinet het belang van 75 jaar vrijheid onderstrepen. Wat was het mooi dat koning Willem-Alexander hier in de troonrede al aandacht aan gaf. En naast VWS zijn het ministerie van Defensie en recent ook OCW aangehaakt. Dit laatste is van groot belang voor het overdragen van de kennis over de Tweede Wereldoorlog en de verantwoordelijkheid voor het behoud van de vrede en de democratische rechtsstaat aan volgende generaties.

U maakt ook kennis met de voorzitter van het vfonds, Robert Croll. Het vfonds is naast VWS de belangrijkste financier en partner van 75 jaar vrijheid. Ik wil het vfonds hierbij heel erg bedanken. Als voorzitter van het Nationaal Comité, maar ook als voorzitter 75 jaar vrijheid en ook namens alle provincies, gemeenten, musea en alle anderen die zo genereus door jullie worden ondersteund. De niet aflatende steun en betrokkenheid van het vfonds en daarmee de deelnemers aan de goededoelenloterijen is van groot belang voor de toekomst van herdenken en vieren.

Bij binnenkomst heeft u allemaal een uitnodiging ontvangen van het vfonds om hun vriend te worden. Hoe meer vrienden, hoe beter. Dus ik zou zeggen, vul dat formulier in en lever het in bij een van de medewerkers van het Nationaal Comité of het vfonds. Het kost u niets, en het levert onze sector uiteindelijk heel veel op.

Graag heet ik welkom commissaris van de Koning in Noord-Brabant Wim van de Donk. Hij laat u zo meteen nadenken over herdenken. En ook heet ik welkom burgemeester Jan van Zanen die hier is als voorzitter van de VNG namens alle gemeenten. Voorzitter van het platform WO2 Piet Hein Donner (die mij al gewaarschuwd heeft dat hij, nu hij is afgezwaaid als vicevoorzitter van de Raad van State, alle tijd heeft om zich met de van hem bekende energie en doortastendheid op dit werkveld te storten) zal wijze woorden spreken over de samenwerking binnen het herinneringsveld, evenals Mart de Kruif die als programmamanager vanuit de stichting 75 jaar vrijheid een essentiële schakel is in de voorbereidingen van een groots jubileum. Als commandant van de ISAF-troepen in Afghanistan stuurde hij vijfenveertig duizend manschappen aan, dus op hem kunnen we bouwen.

En we hebben ook nog andere belangrijke maatschappelijke partners bij de viering van 75 vrijheid. Zij worden later aan u voorgesteld.

Beste mensen,

Om tot een betekenisvolle herdenking en viering van 75 jaar bevrijding en vrijheid te komen, heeft het Nationaal Comité samen met al deze partners een aantal doelstellingen geformuleerd.

Zo willen we de herdenking aangrijpen om te stimuleren dat de hele Nederlandse samenleving de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog kent en ook bekend is met de impact die deze nog steeds heeft op onze huidige samenleving. En op de wereld om ons heen.

We willen ook dat mensen de viering op 5 mei 2020 van 75 jaar vrijheid ervaren als een belangrijk collectief moment waarop we ons verbonden voelen met elkaar en vooral ook met mensen die onderdrukking en onvrijheid ervaren of ervaren hebben. Verbonden in de opdracht aan ons allemaal om betekenis te geven aan de herinnering aan de Tweede Wereldoorlog, betekenis te geven aan het herdenken van de oorlogsslachtoffers en aan het vieren van onze vrijheid. Een symbolisch moment, want in Zuidoost-Azië en dus in Indonesië, toenmalig Nederlands-Indië, eindigde de oorlog pas op 15 augustus.

We willen dat mensen zich door de viering gestimuleerd voelen om zich ook in te zetten voor vrede, vrijheid, democratie en rechtsstaat. En we willen met 75 jaar vrijheid - en nadrukkelijk ook met de internationale kant van de campagne Europe Remembers - bereiken dat we de veteranen van toen en nu díe waardering en erkenning geven die ze verdienen en onze dankbaarheid tonen.

Dat doen we door stil te staan bij de vrijheid die is bevochten tijdens de Tweede Wereldoorlog door mensen die daarvoor grote offers hebben gebracht. We staan stil bij het militaire geweld, maar ook bij de vele burgerslachtoffers in Europa en Azië en de verschrikkingen van de Holocaust.

Deze rampzalige periode in de wereldgeschiedenis tekent onze samenleving en de wereld om ons heen tot op de dag van vandaag.
Het is 5 mei 2020 misschien wel voor het laatst dat ooggetuigen van de Tweede Wereldoorlog actief deel kunnen nemen aan de lustrumactiviteiten. Deze herdenking en viering vormen daarom een scharnier tussen de persoonlijke herinnering van hen die het aan den lijve ondervonden en de geschiedenis zoals velen die kennen uit musea, onderwijs, boeken en films. Dat maakt deze opdracht aan ons allen heel bijzonder. En wat zou het mooi zijn als vanaf 5 mei 2020 onze nationale dag van de vrijheid ook altijd een echte vrije dag zou zijn. 5 mei vrij, ieder jaar, voor iedereen.

Ik hoop dat vandaag voor u een informatieve en inspirerende dag zal zijn, zodat we straks in 2019 en 2020 op een waardige, inspirerende, feestelijke en vooral ook zinvolle manier met elkaar kunnen stilstaan bij vijfenzeventig jaar vrijheid!

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

CJE/04/86
25 oktober 2004

DE TENTOONSTELLING "ANNE FRANK – EEN GESCHIEDENIS VOOR VANDAAG" BIJ HET HOF VAN JUSTITIE

In het kader van het Nederlandse voorzitterschap van de Europese Unie heeft Vassilios Skouris, President van het Hof, in aanwezigheid van Piet Hein Donner, Minister van Justitie van Nederland, de tentoonstelling geopend.

Vassilios Skouris, President van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen, heeft heden in aanwezigheid van Piet Hein Donner, Minister van Justitie van Nederland, de tentoonstelling "Anne Frank – een geschiedenis voor vandaag" geopend.

Deze rondreizende tentoonstelling, die volgt op de tentoonstelling "De wereld van Anne Frank", heeft al meer dan 10 miljoen bezoekers getrokken in 60 verschillende landen.

De tentoonstelling wil ons tot nadenken stemmen over het belang van begrippen als tolerantie, mensenrechten en democratie in de wereld van vandaag.

***

De tentoonstelling duurt tot en met 10 november 2004.

Beschikbare talen: FR, NL
Deze informatie voor de pers is tevens te vinden op de internetpagina van het Hof
http://curia.eu.int/nl/actu/communiques/index.htm
Voor nadere informatie wende men zich tot de heer Stefaan Van der Jeught
Tel: (00352) 4303 2170 Fax: (00352) 4303 3656

24 november 2018

Foto: Comité 4 & 5 Mei   2018

Staatssecretaris Paul Blokhuis van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft 1,25 miljoen euro beschikbaar gesteld voor educatieprojecten over de Tweede Wereldoorlog. Blokhuis maakte dat zaterdagmiddag bekend bij de officiële aftrap van 75 jaar vrijheid. In 2019 en 2020 vieren we dat Nederland 75 jaar is bevrijd.

Bijna 400 belangstellenden woonden de presentatie bij van het lustrumprogramma 75 jaar vrijheid. De staatssecretaris, voorzitter van het Nationaal Comité 4 en 5 mei Gerdi Verbeet, voorzitter van het Platform WO2 Piet Hein Donner en voorzitter van de Vereniging Nederlandse Gemeenten Jan van Zanen wezen op het grote belang van een betekenisvolle herdenking en viering van 75 jaar bevrijding en vrijheid. Naast commissarissen van de Koning, burgemeesters en andere bestuurders, waren er tal van vrijwilligers en organisatoren van lokale herdenkings- en bevrijdingsactiviteiten aanwezig.

In het lustrumprogramma 75 jaar vrijheid komen tal van activiteiten samen op het gebied van herdenken en vieren van de bevrijding van Nederland en de vrijheid in ons land sindsdien. Het lustrum vindt plaats in de jaren 2019 en 2020 en grijpt daarmee terug op de belangrijkste gebeurtenissen in de twee laatste oorlogsjaren, 1944 en 1945.

De lustrumactiviteiten gaan plaatsvinden op lokale, regionale, nationale en internationale schaal. Doelstelling van het lustrumprogramma is zoveel mogelijk mensen, van jong tot oud, te betrekken bij een betekenisvolle herdenking en viering van het einde van de Tweede Wereldoorlog. Daarbij wordt niet alleen teruggeblikt, maar ook naar de toekomst gekeken. De waarschuwing die uitgaat van de lessen die uit de Tweede Wereldoorlog kunnen worden getrokken, staat hierbij centraal.

Om brede bekendheid te geven aan dit omvangrijke lustrumproject worden in 2019 en 2020 twee voorlichtingscampagnes gevoerd. Een nationale campagne 75 jaar vrijheid, primair gericht op kennis en bewustwording binnen de Nederlandse samenleving. En een internationale campagne onder de titel Europe Remembers, die zich vooral richt op het betrekken van veteranen, hun families, nabestaanden en andere buitenlandse bezoekers bij de diverse lustrumactiviteiten.

Piet Hein Donner spreekt op Volkstrauertag over de noodzaak van gezamenlijk herdenken

Geplaatst op 25 november 2021

Op zondag 14 november heeft onze president Piet Hein Donner gesproken tijdens de Volkstraurtag op de Duitse Militaire Begraafplaats in Ysselsteyn (NL). Hij sprak hier op uitnodiging van de Duitse Volksbund Deutsche Kriegsgräberfürsorge en de Duitse ambassadeur in Nederland. Op deze dag worden alle slachtoffers van oorlog en geweld herdacht.

Speech van Piet Hein Donner, president van de Oorlogsgravenstichting, ter gelegenheid van Volkstrauertag 14 november 2021 op de Duitse militaire begraafplaats in Ysselsteyn

In de verte tussen de graven staat een houten bank. De bank waar mevrouw Clara von Zitzewitz op zat bij het graf van haar zoon Ernst-Jürgen. Hij kwam, net 18 jaren oud, om in Veghel op 24 september 1944. Jaren wist zijn moeder dat niet; zij kon nog hopen. Pas in 1951 hoorde zij dat hij was omgekomen en hier begraven lag. In 1952 kwam zij hier voor het eerst. Daarna bracht zij ieder jaar hier haar vakantie door; uren, dagen soms weken zittend bij het graf van haar enige zoon. Veertig jaren lang totdat het haar als negentigjarige te zwaar werd. De beheerder zette na enige jaren een bank neer zodat zij niet op de grond hoefde te zitten. De oorlogsgravenstichting heeft onlangs een nieuwe bank geschonken ter vervanging van oude.

Veel landen gedenken dit weekend de gesneuvelde militairen uit twee wereldoorlogen en de oorlogen nadien; veelal met veel militaire eer. Zo niet Volkstrauertag; niet eren, maar treuren, daar gaat het om. Want wat rest, is verdriet en verlies: een moeder die rouwt om haar zoon, want hij is niet meer. Zij had nog een graf om bij te rouwen; miljoenen hebben zelfs dat niet. Wie rondkijkt wordt overweldigd door het aantal; 32.000 graven. En toch, het is de prijs van maar één dag in een oorlog die bijna zes jaren duurde. En ook daarna ging het nog jaren door.

De doden die hier liggen, laten de gruwelijke werkelijkheid zien van die oorlog. Er liggen Duitsers en soldaten van andere nationaliteit die aan hun zijde meevochten. Er liggen Nederlanders, de ergste collaborateurs die geen Nederlandse gemeente op de eigen begraafplaats wenste. Er liggen 300 Duitse burgers; vrouwen en kinderen, de jongsten net enkele dagen oud. Zij waren door de Engelsen voor hun veiligheid overgebracht naar kamp Vught -toen onder Nederlands gezag-, maar werden slachtoffer van de omstandigheden daar. Er liggen Duitse soldaten –velen nog geen of net achttien jaren oud- en er liggen SS'ers, oorlogsmisdadigers van de ergste soort. Dat is de gecompliceerde werkelijkheid van deze begraafplaats. Die staat sinds kort op een gedenkplaat beschreven bij de ingang.

Wij gedenken hier vandaag samen; Duitsers, Nederlanders, vertegenwoordigers van andere landen. Bijzonder is de aanwezigheid van opperrabbijn Jacobs. Samen herdenken; alleen op die wijze kunnen wij een gemeenschappelijke toekomst aan onze kinderen nalaten. Niet door het verleden toe te dekken of te vergeten. Wij herdenken opdat wij niet vergeten. Want het verleden gaat niet weg door het te vergeten en is niet over, door er niet over te spreken. Dan blijft men zitten met een onverwerkt verleden, dat we niet onder ogen durven te komen. We herdenken omdat het verleden niet voorbij is en vergeten geen oplossing biedt.

Het gaat niet om verzoening. Verzoenen met het verleden is een persoonlijke keuze van wie slachtoffer was – misschien van diens nabestaanden; anderen kunnen zich daar niet in mengen en moeten dat ook niet willen. Tussen de huidige generaties heeft vijandschap al lang plaats gemaakt voor goed nabuurschap en vriendschap. Waar het hier om gaat, is de bereidheid samen het verleden in het gezicht te zien en een plaats te geven, met het vaste voornemen gemeenschappelijk verder te gaan met als opdracht: dit nooit weer.

In Nederland zien wij onszelf bij het herdenken graag als erfgenamen van slachtoffers en helden. Herdenken wordt dan al gauw als eren ervaren; ten onrechte. De Nederlandse werkelijkheid van toen was niet zo eenduidig; u ziet het in de graven hier van voormalige Nederlanders. Betoonde moed en geestkracht moeten we met eerbied gedenken; en begane wreedheden met afschuw. Maar steeds moeten wij ons bewust zijn dat wij erfgenaam zijn, zowel van de moed en de geestkracht, als van het vermogen tot geweld en wreedheid, alsook van de bange onverschilligheid bij onzegbare misdaden. Niemand weet wat bij hem zal prevaleren als hij ooit voor de keuze wordt gesteld. Niets wijst erop dat de uitkomst wezenlijk anders zal zijn

dan toen. Laten wij ons daarom, ieder voor zich en gezamenlijk, bestendig inzetten om te voorkomen dat wij of anderen opnieuw in situaties komen waarin het antwoord op die dilemma's op de proef wordt gesteld. Daarom herdenken wij.

Wij herdenken niet om het verleden levend te houden maar om waakzaam te blijven in het heden en zo de toekomst leefbaar te houden; niet terugkijken, maar de toekomst onder ogen zien. Want het verleden is niet voorbij. De misdrijven die toen gepleegd werden, waren niet alleen misdrijven van oorlog. Ze werden in Duitsland gepleegd lang voor er oorlog was en ze werden elders gepleegd zonder oorlog. Het waren misdrijven van het verstand; van menselijk vernuft en organisatievermogen in dienst van foute redeneringen en van het streven naar veiligheid door overheersing en door vernietiging van wat minderwaardig werd geacht en niet paste in het eigen wereldbeeld. Een pervertering van het moderne denken, dat zich niet gebonden achtte door enig gebod of norm. Geloof, hoop en vertrouwen – in vooruitgang, in medemensen en in onszelf – zijn daardoor voor altijd getekend. Die herinnering mag niet tot een litteken worden dat zo af en toe kriebelt op momenten van herdenking. Want het is niet voorbij; niet voor Europa, niet voor de wereld, niet voor ons. De herinnering moet een blijvende handicap zijn, die ons hindert als we weer te veel vertrouwen op onze redeneringen, of ons laten beheersen door angst en zorgen. Want wij allen zijn nabestaanden en overlevenden van wat er toen gebeurde. Daarom dienen wij ook gezamenlijk te herdenken.

Vrede, recht, vrijheid zijn geen duurzaam stabiel gegeven. Het zijn verworvenheden die aanhoudend onderhoud, zorg en waakzaamheid vergen. Dat is hard nodig. Ook in onze tijd raken mensen in de greep van gevoelens van machteloosheid, slachtofferschap en vrees voor wat vreemd is. Die gevoelens moeten serieus genomen worden. Maar ze gebruiken als voedingsbodem voor oplossingen die uitgaan van afsluiting, uitsluiting, onverdraagzaamheid en confrontatie, dat is spelen met vuur. Eerst trekt men zich terug achter nationale grenzen, dan trekt men zich terug achter verschillen binnen de samenleving om uiteindelijk zichzelf uitnemender te achten – en anderen als minderwaardig weg te zetten. De geschiedenis herhaalt zich weliswaar niet op gelijke wijze, maar zij rijmt wel. Dat begint niet met grootschalig geweld, maar met ongeduld, irritatie, belediging, discriminatie en anonieme bedreiging.

Soms is de weg van recht en overleg eindeloos lang. Dan lijkt het aantrekkelijk om resultaat te behalen met wat duwen, trekken en de dwang van voldongen feiten. Maar zo worden rechtsverhoudingen tot krachtsverhoudingen, verschillen tot tegenstellingen; zo wordt vertrouwen tot wantrouwen, verdraagzaamheid tot vijandschap en samenwerking tot tweestrijd. En geweld leidt tot meer geweld. Op die manier zijn wij het huis van vrede en recht dat we nationaal en internationaal gezamenlijk gebouwd hebben om met zijn allen in te leven, steeds vaker eigenmachtig aan het verbouwen om het aan eigen wensen aan te passen.

Wij moeten wat gebeurde: het lijden en de doden, dan ook niet gedenken met monumenten van steen, maar door onszelf te wijden aan behoud en verbetering van medemenselijkheid en een open samenleving die is ingebed in een hecht Europees verband en internationale samenwerking. Ook daarom moeten wij gezamenlijk herdenken. Want wie herdenken voor zich wil houden, begint weer met uitsluiting en met zich af te sluiten; dat voorkomen is nu juist de zin van het herdenken.

Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2014–2015

Vragen gesteld door de leden der Kamer

2014Z20659

Vragen van de leden **Bontes** en **Van Klaveren** (Beiden Groep Bontes/Van Klaveren) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *het bericht dat de Duitse ambassadeur aanstaande zondag ook Duitse SS'ers wil herdenken* (ingezonden 14 november 2014).

Vraag 1
Bent u bekend met het bericht «Duitse ambassadeur herdenkt ook SS'ers in Nederland»?[1]

Vraag 2
Welke vertegenwoordigers van de Nederlandse overheid, militair of anderszins, zullen de plechtigheid op de begraafplaats Ysselsteyn bijwonen? Graag een volledig overzicht.

Vraag 3
Deelt u de mening, dat het herdenken van SS'ers leidt tot bagatellisering van het kwaad dat het antisemitische nazi-bewind voorstond? Zo neen, hoe beoordeelt u het herdenken van SS'ers dan wel?

Vraag 4
Bent u bereid om alles in het werk te stellen om te voorkomen dat Nederlandse militairen of andere vertegenwoordigers van de Nederlandse overheid een herdenking van SS'ers bijwonen? Zo neen, waarom niet?

[1] http://www.telegraaf.nl/binnenland/23322256/__SS_ers_herdacht_in_Nederland__.html

kv-tk-2014Z20659
's-Gravenhage 2014

Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2014–2015

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

707

Vragen van de leden **Bontes** en **Van Klaveren** (Beiden Groep Bontes/Van Klaveren) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *het bericht dat de Duitse ambassadeur aanstaande zondag ook Duitse SS'ers wil herdenken* (ingezonden 14 november 2014).

Antwoord van Minister **Koenders** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 1 december 2014)

Vraag 1
Bent u bekend met het bericht «Duitse ambassadeur herdenkt ook SS'ers in Nederland»?[1]

Antwoord 1
Ja.

Vraag 2
Welke vertegenwoordigers van de Nederlandse overheid, militair of anderszins, zullen de plechtigheid op de begraafplaats Ysselsteyn bijwonen? Graag een volledig overzicht.

Antwoord 2
De commissaris van de Koning, de wethouder Economische Ontwikkeling van Venray en militairen van het Duits-Nederlandse Legerkorps in Münster, de vliegbasis Eindhoven en het Navo-hoofdkwartier in Brunssum hebben op 16 november jl. de plechtigheid op de Duitse militaire begraafplaats Ysselsteyn bijgewoond.

Vraag 3 en 4
Deelt u de mening, dat het herdenken van SS'ers leidt tot bagatellisering van het kwaad dat het antisemitische nazi-bewind voorstond? Zo neen, hoe beoordeelt u het herdenken van SS'ers dan wel?
Bent u bereid om alles in het werk te stellen om te voorkomen dat Nederlandse militairen of andere vertegenwoordigers van de Nederlandse overheid een herdenking van SS'ers bijwonen? Zo neen, waarom niet?

[1] http://www.telegraaf.nl/binnenland/23322256/__SS_ers_herdacht_in_Nederland__.html

ah-tk-20142015-707
ISSN 0921 - 7398
's-Gravenhage 2014

Antwoord 3 en 4
De ceremonie op de begraafplaats Ysselsteyn is niet bedoeld als een «herdenking van SS'ers». Op de «Volkstrauertag» herdenkt Duitsland alle slachtoffers van oorlog en geweldheerschappij op een tot vrede manende en introspectieve wijze, en dit was ook het karakter van deze ceremonie. De Duitse Bondsdag heeft ter gelegenheid van «Volkstrauertag» op 16 november jl. een herdenkingsplechtigheid gehouden waarbij naast de Duitse president Gauck, ook onder anderen een Israëlische oud-ambassadeur een toespraak heeft gehouden. Over de gruweldaden van het nazi-bewind en de verschrikkelijke rol die de SS heeft gespeeld in de Tweede Wereldoorlog bestaat geen enkel misverstand.

Herdenken

Duitsland het slachtofferschap van het Derde Rijk aanmeten i.p.v. het daderschap past niet in de verhouding met het leed dat de Joodse gemeenschap is aangedaan. De Joodse gemeenschap komt het slachtofferschap toe.

nationale herdenking en viering bevrijding

Nationaal Comité 4 en 5 mei

Audio Rarities
Music Company International
dhr. J.P. van den Wittenboer
Postbus 324
5660 AH GELDROP

Amsterdam, 19 augustus 1998

Betreft: uw schrijven d.d. 30 juli 1998
Kenmerk: 98/2035/140-W

Geachte heer van den Wittenboer,

Hartelijk dank voor het toesturen van de cd 'Hitler's inferno' en de vele schriftelijke bijlagen. Met belangstelling heb ik van e.e.a. kennisgenomen. Omdat wij niet over een publiekstoegankelijke documentatie beschikken, zend ik u hierbij alle materialen retour zodat u deze nog een keer kunt gebruiken.

Vooral uw statement over de waarde en noodzaak van 'de les van gisteren' (in het lezenswaardige boekje 'tolerantie in Mierlo') sprak mij aan. Ik herkende daarin de drijfveer voor onze activiteiten. Ook het Nationaal Comité 4 en 5 mei werkt vanuit de overtuiging dat kennis over het verleden en het jaarlijks stilstaan bij de Tweede Wereldoorlog noodzakelijk is om de vrijheid van nu te kunnen waarderen, te bewaken en te verankeren in de toekomst.

Ik wens u succes bij uw inspanningen tegen vooroordelen en racisme en voor een wereld waarin mensen met respect voor elkaar samenleven.

Met vriendelijke groet,

Aik Meeuse
communicatie/voorlichting

c.c. Nationaal Oorlogs- en Verzetsmuseum Overloon
dhr S. Temming

Rapenburgerstraat 109 1011 VL Amsterdam Tel. 020 - 620 96 88 Fax 020 - 620 56 20
http://www.4en5mei.nl E-mail: info@natcom45.nl